

**JAARBOEK
VAN HET
 EUROPEES
GENOOTSCHAP
VOOR
MUNT- EN
PENNINGKUNDE**

20
21

BIJMERKEN OP BRUGSE DISPENNINGEN

Jozef DEWULF, Dr. Soc.

FILATELISTEN WAARDEREN EEN POSTZEGEL met een drukfout of met een eenmalige afwijking van de voorstelling. Numismaten weten dat een zeldzame variant van een munt soms een gevoelige meerwaarde kan betekenen. Bij armenpenningen echter wordt een bijmerk wel eens over het hoofd gezien. Hooguit schrijft men over een penning 'met klop' of 'met bijmerk', zonder hier verder op in te gaan. Er wordt evenmin een hogere prijs voor betaald. De gekende auteurs zoals A. De Schodt en L. Minard-Van Hoorebeke vermelden sporadisch het bestaan van 'varianten'.

Vandaag nog wordt aangenomen dat een 'klop' of 'bijmerk' in een penning werd geslagen om namaak van de bestaande penning te verhinderen. Dat lijkt een logische uitleg, maar een vervalser die een penning kan namaken, zal dit ook kunnen doen van een bijmerk. Daarenboven waren armenpenningen geen wettig betaalmiddel, en valsmunters konden dus geen profijt halen uit het namaken van loden dispenningen.

Ik meen dat bijmerken tot doel hadden de dispenning opnieuw te gebruiken of om het gebruik ervan te beperken tot een bepaald deel van een parochie. Zo kon bespaard worden op de kost van de grondstof en op de productie van nieuwe penningen.

Ten einde meer bekendheid te geven aan deze soms minuscule merken volgt hier een summiere kennismaking van de meest voorkomende bijmerken op dispenningen van vijf Brugse kerken, nl. Sint-Jacob, Sint-Salvator, Onze-Lieve-Vrouw, Sint-Gillis en Sint-Donaas.

Sint-Jacob

Afbeelding 1a-1c

Afb. 1a-1c toont driemaal een koperen penning met **DISCH | ST IACOB | J747**; de voorzijdes van de penningen zijn identiek.

Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?

***Neem dan contact op met het EGMP voor de aankoop
van het Jaarboek 2021***